

Lhostejno jest, že snad škoda vzejíti nemusila, že nastala jen následkem okolností nahodile k tomu přistoupivších a že ji bylo lze předvídati, čili nic. Jedině důkaz, že by škoda jistě byla vzešla, když by se delikt nebyl spáchal, sprostňuje povinnosti k náhradě škody. František P. mohl by se tedy zbaviti povinnosti k náhradě škody pouze důkazem, že i tehdy, kdyby byl K-a doprovázel, bylo by se mu i při nejlepší vůli nepodařilo překaziti vylákání peněz na K-ovi. Toho však František P. ani netvrdil, tím méně dokázal. Správně tedy posoudily nižší soudy věc, uznávše jeho vinu na vylákání a ztrátě peněz. Poněvadž se jednalo o mnoho peněz, a o mzdu mnoha dělníků, kteří na výplatu čekali, a poněvadž František P., nechav jíti s penězy K-a samotného, jednal proti zvláštním předpisům, závodem vydaným, dlužno v opomenutí Františka P-a spatřovati hrubou nedbalost ve službě. Byla tudíž společnost úplně v právu, propustivši dle § 27 zák. o obchod. pomocnících Františka P-a ihned ze služby. Z toho, že disciplinární řízení, jež vedlo k propuštění žalobce ze služby, trvalo 3 neděle a společnost zaplatila Františku P-ovi z dobré vůle jednoměsíční mzdu, nemůže František P. ve svůj prospěch vyvozovati ničeho na újmu společnosti, zejména, že společnost vzdala se nároku na okamžité propuštění vinníkovu, uváží-li se, že společnost, mající sídlo v Praze, musila předem případ vyšetřiti, než učinila rozhodnutí. Že by tímto průtahem byla uznala nevinu Františka P-a na ztrátě peněz, nelze důvodně tvrditi, a to ani tehdy, když prokuristé nepoužili oprávnění, Františka P-a bezodkladně propustiti a přenechali rozhodnutí ve věci správní radě společnosti samotné.

Čís. 2362.

V tom, že se soud první stolice nevyslovil o námitce započtení vzájemné pohledávky v rozsudečném výroku, nýbrž pouze v důvodech, nelze spatřovati zmatek dle čís. 9 Šu 477 c. ř. s. Nápravu lze zjednatí pouze dle Šu 423 c. ř. s. Nenavrhl-li žalovaný včas doplnění rozsudku dle Šu 423 c. ř. s., pozbývá nároku na rozhodnutí soudu dle druhého odstavce Šu 259 c. ř. s., nepozbude však práva na rozhodnutí soudní o tom, zdali a pokud zažalovaná pohledávka pominula započtením.

(Rozh. ze dne 7. března 1923, R I 80/23.)

Proti žalobě o zaplacení 3251 Kč namítly žalované pohledávku navzájem. Procesní soud první stolice vyhověl žalobě, nevyslovil se však v rozsudečném výroku o namítaných vzájemných pohledávkách, nýbrž uvedl pouze v důvodech, že a proč jich neuznává. Odvolací soud zrušil rozsudek prvního soudu a uložil mu, by, vyčkaje pravomoci, ve věci dále jednal a znovu rozhodl. Důvody: Především poukazuje se k tomu, že napadený rozsudek ve svém výroku neobsahuje výroku o námitce započtení vzájemných pohledávek žalovaných. Návrh na doplnění rozsudku v tomto směru ve smyslu Šu 423 c. ř. s. podán nebyl. V odvolacím spise nebyl učiněn návrh na zrušení rozsudku pro tento nedostatek, avšak celé odvolání čelí vlastně jen proti tomu, že první soudce námitce započtení vzájemných pohledávek žalovaných ne-

vyhověl, a lze proto za to mítí, že strana žalovaná domáhá se i zrušení rozsudku pro tuto vadu. První soudce ve výroku rozsudečném se o námitce započtení nevyslovil, jinak v důvodech rozsudku však se námitkou tou zabývá a tvrdí výslovně, že byla námitka započtení zamítnuta. Stanovisko prvního soudce v tomto směru jest tudíž jasným, avšak ve výroku rozsudečném není o tom výroku, a jest vzhledem k tomuto rozporu znění rozsudku tak nedostatečným, že s bezpečností přezkoumán býti nemůže, neboť druhá stolice nemůže potvrditi nebo změnití výrok, který nebyl vyneseno, pročez byl rozsudek ten v napadené části zrušen (§ 477 čis. 9, 494 c. ř. s.). Jelikož však jest spornou otázka, zdali žalovaná strana nepozbyla práva, tvrzené vzájemné pohledávky v tomto sporu uplatňovati, tím, že nepodala ve lhůtě návrhu na doplnění rozsudku, bylo prvnímu soudci uloženo, by v jednání pokračoval teprve až toto usnesení nabude moci práva.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by, nehledě k zrušovacímu důvodu, znovu rozhodl o odvolání žalovaných.

D ů v o d y:

Žalované přednesly na procesním soudě své stolice, že jim přísluší proti žalobci vzájemná pohledávka denních 50 Kč od listopadu 1920 a další vzájemná pohledávka 3.600 Kč, že podle Šu 1438 obč. zák. nastalo vzájemné vyrovnaní zažalované pohledávky s těmito jejich vzájemnými pohledávkami a že tím pomínula zažalovaná pohledávka. Procesní soudce neuznal vzájemných pohledávek a v rozhodovacích důvodech svého rozsudku to odůvodnil. Žalované vznesly z důvodu oněch svých vzájemných pohledávek také námitku započtení podle Šu 259 odstavec druhý c. ř. s. a první soudce byl podle prvního odstavce Šu 404 c. ř. s. povinen, rozhodovati o této námitce výslovně v rozsudečném nálezu (§ 417 čis. 3 c. ř. s.), aby rozhodnutí o ní bylo účinné právní mocí dle Šu 411 c. ř. s. První soudce nevyhověl této povinnosti, nevyslovil se o námitce započtení v rozsudečném nálezu, nýbrž omezil se na rozhodnutí o žalobním nároku a uvedl jen v rozhodovacích důvodech rozsudku, že a proč neuznává vzájemných pohledávek žalovaných. Rozsudek prvního soudu je tudíž neúplným, poněvadž neobsahuje v rozsudečném nálezu (§ 417 čis. 3 c. ř. s.) výroku o tom, zdali a v jaké výši vzájemné pohledávky žalovaných jsou po právu, pokud se týče že nejsou po právu. Nápravy této vady mohly se žalované podle Šu 423 c. ř. s. domáhati návrhem na doplnění rozsudku prvního soudce; poněvadž tak neučinily, neměl soud odvolací důvodu, by na tuto vadu bral zřetel. Mínění odvolacího soudu, že rozsudek prvního soudu pro tuto vadu nemůže býti s bezpečností přezkoumán, a že tedy jest zmatečným dle Šu 477 čis. 9 c. ř. s., jest mylné, neboť rozsudek jest jasným a obsahuje v důvodech určitý výrok o vzájemných pohledávkách, žalovanými namítaných, jakož i jasné odůvodnění výroku tohoto. Neúplnost rozsudku prvního soudce, záležející v tom, že v rozsudečném nálezu nebylo rozhodnuto o kompenzační námitce žalovaných, není tak podstatná, by odvolací soud nemohl rozhodnouti o odvolání žalovaných. Rozhodnutí

jeho ovšem omezí se na přezkoumání rozsudečného nálezu prvního soudce v jeho odstavci prvním, jímž žalované obce byly uznány povinnými, zaplatiti žalobci 3.047 Kč s přísl., jakož i na přezkoumání rozhodovacích důvodů tohoto rozsudku, pokud se týkají vzájemných pohledávek, žalovanými uplatňovaných. Rozhodnutí o kompenzační námitce žalovaných v nálezu rozsudečném (§ 417 čís. 3 c. ř. s.) nemůže se již státi, poněvadž žalované pozbyly práva na toto rozhodnutí, nenavrhnuvše dle Šu 423 c. ř. s. doplnění rozsudku; soud odvolací však může a musí rozhodnouti o odvolání žalovaných, pokud jde o otázku, zdali vzájemné pohledávky žalovanými uplatňované jsou po právu, zda a pokud dlužno jest je sraziti z pohledávky zažalované a zdali v důsledku toho žalované nejsou povinny tuto pohledávku vůbec zaplatiti, nebo zda jsou jen povinny zaplatiti její zbytek a v jaké výši. Tím, že žalované pozbyly práva na rozhodnutí soudní o kompenzační námitce podle druhého odstavce Šu 259 c. ř. s., nepozbyly práva na soudní rozhodnutí o tom, zdali a pokud zažalovaná pohledávka pominula započtením podle Šu 1438 obč. zák. Soud odvolací tedy neprávem zrušil rozsudek prvního soudce z důvodu zmatečnosti. V důsledku toho bylo rekursu vyhověti, usnesení soudu odvolacího zrušiti a tomuto soudu uložit, by nehledě k zrušovacímu svému důvodu, znovu rozhodl o odvolání žalovaných.

Čís. 2363.

Pouhý sprostředkovací agent pojišťovny není oprávněn povolití placení premií ve lhůtách.

(Rozh. ze dne 7. března 1923, Rv I 788/22.)

Matka žalobcu uzavřela dne 17. července 1919 u Františka H-a, tuzemského hlavního jednatelství cizozemské pojišťovny pojišťovací smlouvu, podle níž v případě jejího úmrtí mělo býti vyplaceno jejím nezletilým dětem 30.000 K. Dopisem ze dne 20. srpna 1919 oznámil František H. pojištěné, že dlužno na premiích zaplatiti ihned 6540 K 65 h, a když pojištěná prohlásila, že tolik nemůže ihned zaplatiti, sdělil jí, že do 25. září 1919 dlužno zapraviti aspoň splátku 434 K 80 h, což pojištěná dne 24. září 1919 učinila. Po její smrti dne 30. září 1919 domáhaly se nezletilé děti výplaty pojistného. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: František H. povolil sice pojištěné splátky ohledně zaplacení první premie, avšak povolití splátky oprávněn nebyl. František H. byl jen sprostředkujícím jednatelem (generálním jednatelem) a nebyl tedy oprávněn uzavírat smlouvy pojišťovací. Ustanovení čl. 47 obch. zák. tu proto použiti nelze. Na pojmenování jednatele, pojištění sprostředkujícího, jednatelem (generálním jednatelem) neb i inspektorem nezáleží. Že František H. jako generální jednatel měl větší plnou moc, než jaká dle Šu 71 instrukcí jednatelem přísluší, žalobci neprokázali. Z ustanovení tohoto však nelze dovoditi oprávnění Františka H-a, povolití splátky první pojišťovací premie. Dle Šu 6 všeobecných podmínek pojišťovacích závisí od včasného zaplacení první premie další platnost pojišťovací smlouvy, neboť jen